

AKKREDITERINGS- RAPPORT

**Vedtak om avslag på søknad om
akkreditering av fagskoleutdanningen
Dekksoffisersutdanning klasse 1**
TRØNDELAG HØYERE YRKESFAGSKOLE

2025

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	TRØNDELAG HØYERE YRKESFAGSKOLE
Sakkyndige	Odd Konrad Dale, Fredrik Engh og Malin Sivertsen
Dato for vedtak	26.02.2025
NOKUTs saksnummer	23/00280

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

Hva søknaden gjelder

Trøndelag høyere yrkesfagskole (organisasjonsnummer 923247742) søkte NOKUT 10.02.2023 om akkreditering av *Dekksoffisersutdanning klasse 1* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er på 30 studiepoeng.

Søknaden gjelder for utdanningssted THYF Ytre Namdal.

Innhold

1 Vedtak	5
1.1 Dere kan klage på vedtaket	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn.....	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur.....	8
2.3 Samarbeid med aktører i arbeidslivet	10
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse.....	12
2.5 Avtaler, omfang og nivå.....	16
2.6 Opptakskrav.....	17
2.7 Politiattest	20
2.8 Skikkethetsvurdering	21
2.9 Fagmiljø	22
2.9.1 Fagmiljø – kravene dere selv har fastsatt	22
2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt.....	24
2.10 Sensorer og praksisveiledere.....	27
2.10.1 Praksisveiledernes kompetanse	27
2.10.2 Sensorenes kompetanse.....	27

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Dekksoffisersutdanning klasse 1*, 30 studiepoeng, nettbasert med samlinger, ved Trøndelag høyere yrkesfagskole, er ikke oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor ikke utdanningen.

NOKUT akkrediterer alle fagskoleutdanninger, med unntak av fagskoleutdanninger innen akkrediterte fagområder, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5 og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) §§ 47 og 48.

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok 10.02.2023.

Vedtaket gjelder for utdanningssted THYF Ytre Namdal.

1.1 Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak - § 28
- Klagefrist - § 29
- Innholdet i klagen og hvem det skal rettes til - § 32
- Klageinstans - §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig - § 28
- Retten til innsyn i dokumentene i saken - § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen. Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med og speile utdanningens læringsutbytte. Utdanningens navn må være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. Det betyr at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningens navn er ifølge søknaden «Dekksuffisersutdanning klasse 1».

Utdanningen utgjør en del av en modulbasert dekksoffisersutdanning, som består av fire moduler, og som skal følge en sertifikatstruktur. De fire modulene kan tas separat, men bygger på hverandre. Hver modul er på 30 studiepoeng. Tilbudet er på deltid, nettbasert med samlinger.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at navnet «dekksoffisersutdanning klasse 1» ikke reflekterer det vesentlige innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene og emnene i utdanningen. Dette er fordi det gir et misvisende inntrykk av at studentene vil få de grunnleggende ferdighetene som trengs for å kunne utløse et dekksoffiserssertifikat på klasse 1-nivå.

Den teoretiske komponenten av en maritim utdanning på ledelsesnivå vil være lik for sertifikatene for dekksoffisersklasse 2 og dekksoffisersklasse 1. Forskjellen på disse to klassene er mengden praktisk erfaring man opparbeider seg. En utstedelse av sertifikat på klasse 1-nivå kan således kun oppnås ved ytterligere fartstid på sjøen, og ikke ved å ta en utdanning på 30 studiepoeng. Navnet gir derfor et uriktig inntrykk av hva studentene vil sitte igjen med av ferdigheter etter endt utdanning, og utdanningens navn er dermed ikke dekkende.

Anbefaling

Den sakkyndige komiteen anbefaler at navnet endres til «dekksoffisersutdanning klasse 2».

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende tre emner:

- Navigering 4 (8 stp.)
- Lastelære 4 (7 stp.)
- Skipets drift 4 (15 stp.)

NOKUT gjengir ikke beskrivelsen av temaene under de ulike emnene her, men viser til temaene som fremgår av vedlegget om utdanningens faginnhold og struktur.

Vurdering

Fagskolen har opplyst at utdanningen skal inneholde emnene «navigasjon 4», «lastelære 4» og «skipets drift 4». Den sakkyndige komiteen har vurdert at alle emnene er naturlige komponenter av en dekksoffisersutdanning klasse 1. I grove trekk er oppbygningen og innholdet i emnene relevant for utdanningen, men den sakkyndige komiteen etterlyser flere tema som er forventet i en dekksoffisersutdanning, og som ikke kommer til uttrykk i beskrivelsen av temaene i emnene.

Den sakkyndige komiteen vurderer at fagene matte, fysikk og norsk må være en del av utdanningens faginnhold for at studentene skal kunne oppnå læringsutbyttet. Kravet om matte og fysikk følger av *IMO Model Course 7.03 Officer in Charge of a Navigational Watch*, mens kravet om norskfaget følger av § 11 i forskrift av 1. januar 2012 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk. Fagene matte, fysikk og norsk er derfor en vesentlig del av en dekksoffisersutdanning, og må inngå enten som egne fag eller som en integrert del av fagene «navigasjon», «lastelære» og «skipets drift». Det fremgår imidlertid ikke tydelig hvordan fagskolen har tenkt å integrere disse fagene i dekksoffiser klasse 1-utdanningen. Dette fører til at faginnholdet ikke er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Den sakkyndige komiteen har sett hen til den skisserte studieplanen som inneholder en rekke støttefunksjoner som er ment å gi studentene veiledning og praktisk erfaring med redskapsfagene, men det fremgår ikke her hvilken av de fire modulene denne studieplanen gjelder, i hvilket emne det enkelte faget skal inngå i, hva studentene skal oppnå av kompetanse eller omfanget av undervisningen i disse støttefunksjonene. For eksempel er det ikke tilstrekkelig å nevne at «grunnleggende bevegelse: masse, tyngde og kraft» inngår i emne 2, uten å spesifisere hva emne 2 er eller hvor stor del av emnet denne støttefunksjonen er. Det er altså ikke samsvar mellom emnet som oppgis i tabellen i den skisserte studieplanen og navn på emnene som er oppgitt i søknaden.

Videre er det uklart om støttefunksjonene skal tilbys til alle studentene, eller om dette er ment å være et ekstratilbud for de som behøver ytterligere støtte i disse fagene. Dette må tydeliggjøres. Her viser den sakkyndige komiteen til at fagskolen skriver at studentenes forutsetninger knyttet til matte, fysikk og norsk vil variere fra student til student, og at de derfor har lagt opp til «individuell og gruppeveiledning». Fagene omtales også som «støttefunksjoner». Dette kan indikere at disse «støttefunksjonene» ikke er ment å være en integrert del av emnene som fagskolen har skissert i utdanningens faginnhold. Fagskolen må tydeliggjøre om de ulike støttefunksjonene skal inngå i emnene, og i så fall hvilke emner de ulike støttefunksjonene skal inngå i.

Den sakkyndige komiteen har påpekt at engelsk kommunikasjon skriftlig og muntlig med hovedfokus på *IMO Standard Maritime Communications Phrases* (heretter omtalt som maritim engelsk) inngår i emnet «navigasjon» i alle de fire modulbaserte dekksoffiserutdanningene («modulene») som fagskolen har søkt om akkreditering av. Fagskolen har imidlertid kun beskrevet faget på et helt overordnet nivå, og skillet mellom de fire utdanningene er uklart når det kommer til engelskfaget. Den sakkyndige komiteen kan derfor ikke vurdere om studentene vil få tilstrekkelig kompetanse i maritim engelsk etter endt utdanning, fordi fagskolen ikke har gitt noen nærmere forklaring på hva innholdet i maritim engelsk er på dekksoffisersutdanning klasse 1, eller hvilke nivåforskjeller det er på maritim engelsk i de ulike modulene.

Den sakkyndige komiteen vurderer at utdanningens faginnhold og struktur ikke er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet for utdanningen.

2.3 Samarbeid med aktører i arbeidslivet

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet. Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.

Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanning skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Samarbeidspartnerne må være relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet.

Fagskolen må i søknaden vise at de har planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknaden oppgir fagskolen at det er inngått to nye samarbeid med Kystrederiene og Fiskebåt. I tillegg har fagskolen inngått samarbeid med Nordland fagskole i forbindelse med nye fleksible studier. Formålet med samarbeidene har vært todelt:

1. Å gi studentene ved studiestedene et kompetansefortrinn når det gjelder tilgang til oppdatert fagkunnskap i tråd med bransjespesifikke og offentlige krav.
2. Å bidra til at rederne kan øke den generelle kompetansen blant sine medlemmer og gjennom sin rådgivning kan bidra til det beste for fagskoleutdanning innenfor dekksoffiser og selv dra nytte av denne utdanningen.

Videre skriver fagskolen følgende om hva slags innspill samarbeidsaktørene har gitt i forbindelse med utviklingen av studiene: *«Kystrederiene bidro gjennom sin rådgiving til det beste for fagskoleutdanning innenfor dekksoffiser som de selv vil dra nytte av i fremtiden. Kystrederiene foretok undersøkelser blant sine medlemmer om utdanningsbehov og faglige innspill og ivaretok næringens interesser.»*

I søknaden er det også opplyst at *«[p]artene har som mål å etablere et formelt samarbeid for etablering av et alternativt maritimt utdanningsløp som er nettbasert med samlinger og som følger sertifikatstruktur med meget høy grad av fleksibilitet tilpasset arbeidslivet. Målet er å utvikle fire nye maritime dekksoffisersutdanninger à 30 studiepoeng, totalt 120 studiepoeng. Samarbeidet startet med utvikling av et D3-kurs (oppgradering av sertifikat fra klasse 5 til klasse 3). Et års kurs igjennom egen godkjenning til Sjøfartsdirektoratet. Utviklingen av kurset ble støttet av stiftelsen Norsk Maritim Kompetanse. Det første kurset ble startet høsten 2022 og pågår fortsatt.*

(...)

D3-kurset er forløperen til denne søknaden hvor undervisningsmetodene nå er godt prøvd ut og fungerer utmerket. THYF Ytre Namdal har derfor i dag ervervet seg nødvendig kompetanse for å ta skrittet fullt ut for å bli en tilbyder av maritim, modulbasert utdanning på deltid for sjøfolk som er i fast jobb. Sjøfartsdirektoratet er godt kjent med planene og har vært informert både igjennom D3-kurset og Kystrederiene.»

Det går fram at fagskolen har fått faglige innspill i utviklingen av utdanningen fra rederne, og at rederne skal foreta undersøkelser blant sine medlemmer om blant annet utdanningsbehov. Videre skal rederne

- ivareta næringens interesser i utdanningen
- være en partner og pådriver opp mot næring og myndigheter (Sjøfartsdirektoratet)
- kunne bidra med foredragsholdere om de siste utviklingstrender i bransjen
- råde, veilede og promotere for sine medlemmer at de legger til rette for at seilende personell kan ta kompetanseheving
- gjennom datterselskaper bidra dersom mulig med råd og kommersielle tjenester ift. forbedringer, videreutvikling og nyutvikling av digitale og tekniske løsninger som skal understøtte det maritime utdanningstilbudet.

- gjennom datterselskaper bidra, der det er mulig og etter avtale, med presentasjoner/holde innlegg eller foredrag innenfor sikkerhetsstyring og kvalitetsarbeid generelt med bakgrunn i operativ virksomhet.

THYF skal på sin side forplikte seg til følgende oppgaver:

- Legge til rette for at flest mulig kandidater som er i jobb skal kunne ha mulighet til å fullføre studiene ved å være fleksible med tanke på tid og sted for obligatorisk undervisning
- Lytte til næringens råd ved innspill til endringer i pensum eller endringer i behov
- Forsøke å etterkomme ønsker om endringer i studiene/planene for fremtiden om det er mest hensiktsmessig for bedriftene
- Gi rederne muligheter for å treffe studenter, presentere seg og sin bedrift i forbindelse med samlinger.
- Gi rederne mulighet til å presentere/holde innlegg eller foredrag innenfor sikkerhetsstyring og kvalitetsarbeid generelt med bakgrunn i operativ virksomhet.
- Være villige til å foreta endringer/tilpasninger i studier på kort tid om næringen har nye behov
- Stille moderne stedbaserte og skybaserte simulatorer til disposisjon for trening.

Vurdering

Fagskolen beskriver at den har samarbeidet med aktører fra yrkesfeltet i utviklingen av denne utdanningen, herunder Kystrederiene og Fiskebåt. Den sakkyndige komiteen vurderer at de navngitte virksomhetene sikrer tilfredsstillende bredde for dekksoffiser klasse 1-utdanningen, og at de vil kunne bidra til å sikre at læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Vi vurderer videre at planene for det fremtidige samarbeidet er tilstrekkelig. Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling:

Den sakkyndige komiteen anbefaler at fagskolen ytterligere konkretiserer hvordan samarbeidet med de aktuelle samarbeidsaktørene skal foregå, samt beskriver hvor regelmessig samarbeidet skal være og hvilke planer dere har om fremtidige samarbeidspartnere. Det vil være til hjelp for å sikre utdanningens relevans for yrkesfeltet og videre evaluering av utdanningen.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Fra Fagskoleloven § 4a første avsnitt første setning

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

Bestemmelsene om læringsutbytte stiller krav til hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø. Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første setning. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2. Søkeren må i søknaden oppgi hvilket nivå i NKR utdanningen ligger på. For utdanninger på 90 studiepoeng, eller utdanninger som bygger videre på andre fagskoleutdanninger uavhengig av omfang, skal søkeren oppgi det nivået som stemmer best overens med utdanningens læringsutbytte.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt, henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanningen må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttebeskrivelsen må være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må også være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd.

Hvis fagskolen benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte. Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet om utdanningens omfang er ikke oppfylt.
- Kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er ikke oppfylt.
- Kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Fagskolen oppgir i søknaden at utdanningen gir uttelling i 30 studiepoeng og ligger på nivå 5.1 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). Det går frem av dokumentasjonen om utdanningens innhold og struktur at utdanningen har 3 emner på henholdsvis syv, åtte og 15 studiepoeng. Til sammen utgjør emnene 30 studiepoeng.

Utdanningen har følgende overordnede læringsutbytte (NOKUT har nummerert utbyttene for å lettere kunne henviser til disse i vurderingen):

KUNNSKAP

Kandidaten

1. har kunnskap om konstruksjon, drift, reparasjoner, behandling av last og vedlikehold av skip på hvilken som helst størrelse i hvilken som helst fart med tilsvarende krav satt i STCW for skipsfører og overstyrmenn
2. har kunnskap om begreper, teorier, modeller, prosesser og verktøy som anvendes i planlegging og gjennomføring av en sikker seilas på ledelsesnivå (STCW funksjon 1, tabell A-II/2)
3. har kunnskap om begreper, teorier, modeller, prosesser og verktøy som anvendes i planlegging og gjennomføring av en Lasting, lossing og stuing på ledelsesnivå (STCW funksjon 2, tabell A-II/2)
4. har kunnskap om kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på ledelsesnivået (STCW funksjon 3, tabell A-II/2)
5. kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om drift av skip på et beslutningsnivå
6. forstår skipsfartens rolle i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv

FERDIGHETER

Kandidaten

1. kan anvende sin faglige kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger som øverste leder på et skip i valg av arbeidsmetoder, materialer, verktøy og digitale hjelpemidler i navigeringen, driften og vedlikeholdet av et skip
2. kan som øverste leder anvende sin faglige kunnskap til å opprette ei sikker brovakt, planlegge og gjennomføre en oversjøisk seilas og bestemme posisjon
3. kan som øverste dekksoffiser anvende sin faglige kunnskap for å planlegge, overvåke, laste, stue, sikre, losse og ha omsorg for lasten under reisen.
4. kan finne informasjon og fagstoff i lovverk, bransjetidsskrifter, forskningsmiljøer og hos øvrige aktører innen skipsfarten som er relevant for en problemstilling om bord i et skip på hvilken som helst størrelse i hvilket som helst fartsområde.
5. kan kartlegge en situasjon som oppstår på et skip, identifisere problemet, finne behov og iverksette tiltak

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

1. har forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper innen internasjonal skipsfart
2. har utviklet en etisk grunnholdning til utøvelsen av sitt arbeid som øverste dekksoffiser og har evne til å søke råd.
3. kan utføre, lede og beslutte arbeid med navigering, drift og overvåking av skip i sammensatte seilaser i hvilket som helst fartsområde i tråd med lover, forskrifter, produsentens anbefalinger og anerkjente prinsipper og fremgangsmåter
4. kan bygge relasjoner med fagfeller gjennom sitt arbeid i et lokalt og globalt perspektiv på tvers av fag, samt med leverandører av varer og tjenester
5. kan utvikle, lede og beslutte arbeidsmetoder i samsvar med driftshåndbøker, prosedyrer, relevant lovverk og anerkjent sikkerhetspraksis

Vurdering

Utdanningens omfang

Utdanningens omfang og emner er på til sammen 30 studiepoeng og tilsvarer et halvt års fulltidsoplæring. Den sakkyndige komiteen mener at det ikke er mulig å vurdere om studentene kan oppnå det oppgitte læringsutbyttet med denne arbeidsmengden, fordi læringsutbyttebeskrivelsene er for vage og for generelt formulert.

Kravet om utdanningens omfang er ikke oppfylt.

Samsvar med NKR

Det er flere kvalifikasjoner (deskriptorer) i NKR som ikke er dekket i læringsutbyttebeskrivelsen. Den sakkyndige komiteen viser til at flere av disse er dekket av emnebeskrivelsene i utdanningens faginnhold og struktur. Det er derfor ingen faglig grunn til at kvalifikasjonene ikke er synliggjort i det overordnede læringsutbyttet. Manglene er utdypet og tydeliggjort nedenfor.

Følgende tre kvalifikasjoner i NKR på nivå 5.1 er ikke dekket:

- har innsikt i relevant regelverk, standarder, avtaler og krav til kvalitet (kunnskap)
- har bransjekunnskap og kjennskap til yrkesfeltet (kunnskap)
- kan anvende relevante faglige verktøy, materialer, teknikker og uttrykksformer (ferdigheter)

Et yrke som dekksoffiser er regulert gjennom både nasjonale og internasjonale regelverk. Det er derfor viktig at en utdanning som er rettet mot dette yrket har læringsutbyttebeskrivelser som ivaretar dette, slik at studentene får nødvendig kompetanse innen relevante avtaler og regelverk.

Kravet om at læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR er ikke oppfylt.

Kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket

Den sakkyndige komiteen vurderer at læringsutbyttebeskrivelsene er for generelt formulert til at vi kan vurdere om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Læringsutbyttet har ikke i tilstrekkelig grad angitt de kvalifikasjonene som trengs for å utøve yrket. Noen av læringsutbyttebeskrivelsene gir relevant informasjon om hvilken spesifikk kompetanse denne

utdanningen gir ut over det som generelt går fram av NKR, men flere av læringsutbyttebeskrivelsene er generelt formulert med lite faglig innhold ut over innholdet i NKR. Det gjelder til sammen fem av 12 læringsutbyttebeskrivelser: læringsutbytte 5 og 6 under kunnskap, læringsutbytte 5 under ferdigheter og læringsutbytte 1 og 4 under generell kompetanse.

Læringsutbyttet skal være i samsvar med NKR, men dette betyr ikke at læringsutbyttebeskrivelsene skal være helt like som NKR. Fagskolen må få fram det faglig unike for denne utdanningen gjennom læringsutbyttebeskrivelsene. Videre må fagskolen klargjøre begrepsbruken i læringsutbyttebeskrivelsene i utdanningen slik at det passer for den enkelte utdanningen. Den sakkyndige komiteen mener derfor at fagskolen må presisere hva som ligger i formuleringen «*har kunnskap om begreper, teorier, modeller, prosesser og verktøy*» for at det skal være mulig å vurdere hva studentene skal sitte igjen med av kunnskap etter endt utdanning.

Den sakkyndige komiteen vurderer at det er en svakhet ved søknaden at maritim engelsk ikke er synliggjort i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen. Fagskolen har opplyst at maritim engelsk skal inngå som en del av emnet «*navigasjon*», men viser imidlertid ikke til hva studentene skal sitte igjen med av kompetanse i dette faget i de innsendte læringsutbyttebeskrivelsene. Den sakkyndige komiteen kan derfor ikke vurdere nivået eller omfanget av kompetansen studentene vil ha i maritim engelsk etter endt utdanning.

Videre viser den sakkyndige komiteen til at flere av læringsutbyttebeskrivelsene har direkte henvisninger til tabeller i STCW-konvensjonen. Selv om læringsutbyttet og emnene i denne utdanningen skal følge strukturen til STCW, så er det ikke tilstrekkelig å henvise direkte til denne konvensjonen i læringsutbyttebeskrivelsene, fordi det gjør utbyttene for lite tydelige og konkrete. Videre kan innholdet i læringsutbyttebeskrivelsene endres uten at det fanges opp dersom STCW-tabellene oppdateres eller endres.

Kravet om at kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket er ikke oppfylt.

2.5 Avtaler, omfang og nivå

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning. Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket.

En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det

internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er ikke oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Fagskolen viser til at utdanningen reguleres av internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som Norge er forpliktet til å følge. I søknaden er det oppgitt at Den internasjonale konvensjonen om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk (STCW-konvensjonen) av 1978 med endringer gjelder for denne utdanningen, og at det er Sjøfartsdirektoratet som forvalter denne konvensjonen i Norge. Videre er det vedlagt et godkjeningsbrev fra Sjøfartsdirektoratet datert 25.01.2022, som viser at studiestedet Ytre Namdal er godkjent for en rekke studier, herunder Dekksoffisersutdanningene på klasse 5, klasse 4, klasse 3 og klasse 2.

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at utdanningen ikke er i samsvar med Den internasjonale konvensjonen om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk av 1978 (STCW-konvensjonen) som Norge har forpliktet seg til å følge. Oversikten over utdanningens faginnhold har verken et tydelig skille eller en klar oppdeling av de to modulene som utgjør dekksoffisersutdanning på ledelsesnivå (det vil si dekksoffisersutdanning klasse 3 og dekksoffisersutdanning klasse 1). Dere har sendt inn søknader om akkreditering av fire ulike dekksoffisersutdanninger på ulike nivåer («moduler»). Emnene er de samme i alle modulene. Beskrivelsene er for vage og har ingen klare avgrensninger som tydelig viser hvilket nivå i sertifikatstrukturen utdanningen sikter seg inn på. Dette gjelder for eksempel for maritim engelsk, som etter STCW skal være en del av utdanningen.

2.6 Opptakskrav

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning

«Kvalifisering for opptak (1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse. (4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. (5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger. Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer

fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første avsnitt at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene er det fagskolen selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene den tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, og skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt.

I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften. Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak. Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes om det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell læring». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter en tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet til utdanningen. I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt. Det spesielle opptakskravet må være «relevant» for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende, og fagskolen har ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp.

Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Dersom en utdanning har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges, jf. fagskoleforskriften § 18. I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Formelle opptakskrav er ikke i tråd med regelverket.

- Spesielle opptakskrav er ikke i tråd med regelverket.
- NOKUT har ikke vurdert om beskrivelsen av realkompetansevurdering er i tråd med regelverket.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden følgende opptakskrav:

«Gyldig dekksoffiserssertifikat klasse 3 eller fullført og bestått dekksoffisersutdanning klasse 3(D3) innenfor siste 5 år. Det gis ikke opptak på grunnlag av realkompetanse».

Vurdering

I søknaden blir to opptakskrav oppstilt som likeverdige gjennom bruken av «eller»: Gyldig dekksoffiserssertifikat klasse 3 *eller* fullført og bestått dekksoffiserutdanning klasse 3 (D3) innenfor siste 5 år.

Dekkssoffiserssertifikat klasse 3 er et spesielt opptakskrav, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde ledd. Det er ikke anledning til *bare* å ha spesielle opptakskrav til en utdanning. Det er derfor ikke anledning til å oppstille de to opptakskravene som alternativer. Fagskolen kan velge å ha spesielle opptakskrav *i tillegg til* et generelt opptakskrav eller et opptakskrav som på annen måte sikrer at de som tas opp har fullført og bestått videregående opplæring eller tilsvarende. Et eksempel på et slikt opptakskrav er fagskoleutdanning som bygger på annen fagskoleutdanning, jf. fagskoleforskriften § 7 femte ledd. For ordens skyld bemerker vi at det er styret selv som må bestemme at en fagskoleutdanning skal ha spesielle opptakskrav eller ha fagskoleutdanning som opptakskrav, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde og femte ledd.

Fullført og bestått dekksoffiserutdanning klasse 3 (D3) er et opptakskrav som fagskolen har anledning til å ha, jf. fagskoleforskriften § 7 femte ledd, hvor det står at fullført og bestått fagskoleutdanning kan være opptakskrav til fagskoleutdanninger. Dette opptakskravet sikrer at alle som tas opp på utdanningen har fullført og bestått videregående opplæring eller tilsvarende ettersom dette må være en del av opptakskravet til den første utdanningen («modulen») som søkerne tas opp til (i dette tilfellet: utdanningen Dekkssoffisersutdanning klasse 5).

Fagskolen kan dermed velge å ha som opptakskrav at søkere må ha fullført og bestått dekksoffiserutdanning klasse 3 (D3) *og* bestått dekksoffiserssertifikat klasse 3 innenfor siste 5 år. Dette opptakskravet vil ivareta både at de som tas opp har fullført og bestått videregående opplæring eller tilsvarende *og* at de har den nødvendige sertifiseringen.

Fagskolen skriver at det ikke gis opptak på grunnlag av realkompetanse. NOKUT har ikke tatt stilling til om fagskolens bestemmelse om realkompetansevurdering er i tråd med fagskoleloven med forskrifter, siden det er nødvendig å gjøre endringer i opptakskravet til utdanningen. Fagskoleregelverket åpner imidlertid opp for at fagskoler *kan* realkompetansevurdere kandidater opp mot den generelle delen av opptakskravet (formell utdanning), men *ikke* for det spesielle opptakskravet (yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering).

Opptakskravet til utdanningen er ikke i tråd med regelverket.

2.7 Politiattest

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd. Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger. Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Ifølge ordlyden har fagskolen en plikt til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene. I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak. Dette gjelder også dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i fremtiden.

Fagskolen kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene senere i utdanningsløpet dersom de skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor de vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4.

Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høyskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fagperson på praksisstedet er veileder».

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.8 Skikkethetsvurdering

Krav fra regelverket

Fra Fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. [...] Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra Fagskoleforskriften § 26

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det ved akkreditering av utdanning skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning. Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første setning. I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27.

Sårbare situasjoner kan være hvis studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i lærings situasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer. Dersom studenter kan utgjøre en slik fare, må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor rammene av utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet. Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Fagmiljø

2.9.1 Fagmiljø – kravene dere selv har fastsatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha. Dette gjelder også krav til rollene som faglig og utdanningsfaglig ansvarlig.

De kravene fagskolen selv fastsetter, må oppfylle kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt, jf. kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt». Det betyr at kravene må sikre at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. Kravene må også sikre at det i fagmiljøet finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Fagskolen må stille krav til utdanning for faglig ansvarlig som er relevant for utdanningens innhold og egenart.

Videre må fagskolen stille krav til utdanningsfaglig utdanning for utdanningsfaglig ansvarlig. Vi viser for øvrig til utdypingen av disse kravene til fagmiljøet under kapittelet «Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt».

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravene fagskolen stiller til den faglig ansvarlige er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til utdanningsfaglig ansvarlig er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Kravene fagskolen stiller til fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

NOKUT viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet hvor fagskolen oppgir hvilke krav som stilles til utdanningens fagmiljø. NOKUT vil under «Vurdering» gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Faglig ansvarlig

Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene fagskolen har stilt til faglig ansvarlig oppfyller kravene i regelverket. Fagskolen stiller krav om at faglig ansvarlig har «*kompetanse tilsvarende krav til Sjøkaptein (utdanning og praksis som tilsvarer kravet til å løse dekksoffiser klasse 1). Praktisk pedagogisk utdanning eller minimum STCW-A-1/6*». Etter den sakkyndige komiteens vurdering er en slik utdanningsbakgrunn relevant for utdanningens innhold og egenart.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Den sakkyndige komiteen vurderer at de kravene fagskolen har stilt til utdanningsfaglig ansvarlig oppfyller kravene i regelverket. Fagskolen stiller krav om at utdanningsfaglig ansvarlig har «*Minimum praktisk pedagogisk utdanning*». Den sakkyndige komiteen forstår dette som at det gjelder PPU på nivå for videregående utdanning, og vurderer at denne bakgrunnen tilfredsstiller kravet om utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring.

Fagmiljøets kompetanse og sammensetning

Den sakkyndige komiteen vurderer at kompetansekravene dere har stilt til faglærerne er relevante. Kravene fagskolen har stilt sikrer at det finnes personer i fagmiljøet med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Følgende kompetansekrav fremgår av søknaden:

«Kompetansekravene til alle faglærere som underviser følger kravene til å kunne løse sertifikatet på det nivået de underviser jf. Sjøfartsdirektoratet forskrifter/STCW. I tillegg kommer STCW A-1/6 . Minimum instruktør/pedagogisk kompetanse. Minimum ha samlet teori og praksis tilsvarende kravet for å løse sertifikat på det nivået en underviser.

Viser til Sjøfartsdirektoratets krav til sertifikater /praksis

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-12-22-1523/KAPITTEL_4#KAPITTEL_4 og STCW konvensjonens krav til «training and assessment» Section A-1/6.

Generelt god kunnskap om skolens forskjellige bruk av læringsplattform og programmer.

Alle faglærere ved THYF Ytre Namdal som underviser i konvensjonsfag har kompetanse på høyeste nivå (D1), men jf kravene kunne f.eks en faglærer med D4 sertifikat vært brukt på å undervise på nivå D4. Kravene til faglærere følger altså kravene til sertifikat jf internasjonale krav (IMO).»

Det skal finnes personer med utdanningsfaglig kompetanse i fagmiljøet. NOKUT vurderer at dette er ivare tatt gjennom kravet til utdanningsfaglig ansvarlig og gjennom kravene til at alle faglærerne skal

ha «minimum instruktør/pedagogisk kompetanse». Fagskolen har stilt krav om relevant og oppdatert yrkeserfaring, i og med at det kreves at faglærere må ha utøvd yrket sitt i henhold til kravene til sertifikat på det nivået de underviser på. Den sakkyndige komiteen vurderer at dette kravet er oppfylt.

Øvrige ansatte

Ifølge kravspesifikasjonen skal fagskolen blant annet også ansette en ansvarlig person for simulator. For stillingen som ansvarlig for simulator, har fagskolen skrevet at «samme krav for de som skal undervise gjelder også for de som skal være ansvarlig på simulator. I tillegg kommer det krav til «train the trainer IMO 6.10».

Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene fagskolen har stilt til ansvarlig for simulator er relevante.

Fagmiljøets størrelse

Fagskolen har stilt krav om at det skal være ett årsverk, fordelt på fem fagpersoner, for en studentmasse på 15 personer. Fagmiljøets størrelse står i forhold til innholdet og egenarten til denne utdanningen. Den sakkyndige komiteen vurderer at fagskolens krav om antall årsverk og fagpersoner knyttet til utdanningen er tilstrekkelig for den studentmassen som fagskolen planlegger å ta opp.

2.9.2 Fagmiljø – de som er ansatt eller planlagt ansatt

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og andre avsnitt

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring. Utdanningen skal ha en a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen. b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet.

Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktivitetene knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering og liknende. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Fagmiljøets størrelse bør også være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær.

Det stilles konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø, krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen.

Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet, er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Utdanningsfaglig ansvarlig: Kravet i § 2-3 andre avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er ikke tilstrekkelig med bare utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid eller lignende. Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning.

Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt. Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Faglig ansvarlig: Det stilles krav til at utdanningens faglig ansvarlige skal ha en utdanning som er relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a. Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Dette er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglig ansvarlige.

Den faglig ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Den faglig ansvarliges ansettelsesforhold er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Den faglig ansvarliges utdanning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets kompetanse og sammensetning er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- Fagmiljøets størrelse er i samsvar med kravet i fagskoletilsynsforskriften.
- NOKUT vurderer ikke om fagmiljøet som helhet og/eller utdanningsfaglig ansvarlig oppfyller kravene til størrelse og kompetanse fordi fagskolen ikke har avklart hvem/alle de som dere skal ansette er.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

NOKUT viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet hvor fagskolen oppgir hvilke krav som stilles til utdanningens fagmiljø. Under «vurdering» vil NOKUT gjengi det som har vært utslagsgivende for vurderingen.

Vurdering

Kompetansen sett opp mot utdanningens innhold

Det finnes personer i fagmiljøet med relevant utdanning innen nautiske fag. Både faglig ansvarlig og flere faglærere har sertifisering som sjøkaptein. Det er også relevant og oppdatert yrkeserfaring i fagmiljøet. Dette kravet er oppfylt.

Faglig ansvarlig

Den sakkyndige komiteen vurderer at den faglig ansvarlige har relevant utdanning. Vedkommende har nautisk utdanning som sjøkaptein, i tillegg til praktisk pedagogisk utdanning (PPU). Den faglig ansvarlige er ansatt i 100 % prosent stilling, og minstekravet til stillingsprosent for den faglig ansvarlige (50 prosent stilling) er dermed oppfylt.

Utdanningsfaglig ansvarlig

Fagskolen har på søknadstidspunktet ikke opplyst om at de har ansatt en utdanningsfaglig ansvarlig, og den sakkyndige komiteen har derfor ikke vurdert dette kravet.

På generelt grunnlag forutsetter NOKUT at en utdanningsfaglig ansvarlig er ansatt før oppstart av en utdanning.

Kompetansen sett opp mot undervisningsformen

Utdanningen er nettbasert med samlinger, og i søknaden oppgir fagskolen at noen i fagmiljøet har nettpedagogisk kompetanse. Etter den sakkyndige komiteens vurdering står fagmiljøets kompetanse i forhold til utdanningens egenart.

Fagmiljøets størrelse

Den sakkyndige komiteen vurderer at størrelsen på det planlagte fagmiljøet står i forhold til antallet studenter. Vi viser til vurderingen av fagmiljøets størrelse under kapittel 2.9.1.

2.10 Sensorer og praksisveiledere

2.10.1 Praksisveiledernes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-4

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Dette kravet er bare relevant for utdanninger med praksis, og stiller krav til de eksterne praksisveilederne. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3. Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet, må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Praksisveilederen skal vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.10.2 Sensorenes kompetanse

Krav fra regelverket

Fra Fagskoletilsynsforskriften § 2-5

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Sensorene skal ha en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt.

Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste setning. Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltemne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene.

Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUTs konklusjon er:

- Kravet er oppfylt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

NOKUT viser til kravspesifikasjonen for fagmiljøet hvor fagskolen har beskrevet kravene som stilles til sensorenes kompetanse. Her fremgår det blant annet at «*Kravene til sensor er samme som for faglærerne med unntak av kravet til PPU. Sensorskolering blir gjort av skolen/utdanningsansvarlig før en ny ekstern sensor benyttes*».

Vurdering

Den sakkyndige komiteen vurderer at kravene dere stiller til sensorenes kompetanse er relevante. I kravspesifikasjonen skriver fagskolen blant annet: «*Samme krav som for de som skal undervise gjelder også for de som skal være sensorer i de enkelte emnene med unntak av kravet til PPU. Sensorskolering blir gjort av skolen/utdanningsansvarlig før en ny ekstern sensor benyttes. Se beskrivelsen av faglærere i kravspesifikasjon*». Det er samme krav til arbeidserfaringen for sensorene som for faglærere. Det betyr at de skal ha praksis i henhold til kravene til sertifikatet på det nivået de underviser på. Den sakkyndige komiteen vurderer at dette kravet er oppfylt.

Vedlegg: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven med forskrifter.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal vurdere kravene i samarbeid med NOKUTs saksbehandlere, og har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

Odd Konrad Dale

Dale er utdannet maskinsjef, og har 20 års seilingserfaring som maskinoffiser og maskinsjef fra sivile og militære fartøy. Han har også gjennomført rektorskolen ved BI. Fra 2008-2012 arbeidet Dale i Sjøfartsdirektoratet som senioringeniør på underavdeling lasteskip. Han jobbet som saksbehandler på maskin og elektro, farlig last og miljørelaterte sertifikater for lasteskip. Dale var revisor for International Safety Management (ISM), både for skip og rederiadministrasjon, og var leder for kompetanseforum Maskin & Elektro i Sjøfartsdirektoratet. Dale var i perioden 2012-2018 avdelingsleder ved Karmsund videregående skole og Fagskolen Rogaland, studiested Haugesund, med overordnet pedagogisk ansvar. Siden 2018 har Dale vært senioringeniør i Sjøfartsdirektoratet ved underavdeling Sjøfolk, som saksbehandler og fagansvarlig for maskin- og elektrosertifikater. De siste tre årene har han vært fagleder for fagområdet kvalifikasjoner og utdanning, og for utdanningene revisor og revisjonsleder. Han deltar aktivt i regelverksutvikling og arbeid med International Maritime Organization (IMO). Dale bidrar også i arbeidet utdanning og kvalifikasjoner ved seksjon for ny teknologi i Sjøfartsdirektoratet.

Fredrik Engh

Engh jobber som studieleder for maritime fag ved Fagskolen i Agder, og er utdannet faglærer med videreutdanning i matematikk. Han har tidligere erfaring som matros i Marinen/Kystvakten, og sertifisering som dykkerinstruktør. Engh har jobbet med sikkerhetsopplæring for sjøfolk og offshore næringen i over ti år, og har også i flere år vært medlem av sikkerhetsfaglig arbeidsgruppe i regi av Sjøfartsdirektoratet, i tillegg til at han nå er styremedlem i Maritimt Forum Sør.

Malin Sivertsen

Sivertsen er medlem av landsstyret i Organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF) 24/25. Sivertsen har tidligere sittet som kontrollkomitémedlem i samme organisasjon. Sivertsen ble valgt inn i ONF i 2023 i perioden rett etter hun fullførte en høyere fagskolegrad i Interiørdesign og Romarkitektur ved Fagskolen Kristiania. Her ble hun uteksaminert våren 2023. Ved fagskolen satt hun i studentrådet i perioden 2021-2023. Fra tidligere har Sivertsen en bachelorgrad i medievitenskap fra NTNU i Trondheim (2017-2021). Sivertsen jobber til daglig som interiørdesigner, selger og konsulent i eiendomsbransjen. På vegne av NOKUTs panel representerer Sivertsen studentene.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO